

land i den danske Folkekirke, at vi skal have i en organiseret Frikirke; der vil baandlægge alt aandeligt Liv og komme til at virke over hele vort Folk som den allerstørste Ulykke. Jeg er ganske sikker paa, at den bedste Form her i Danmark endnu en Tid vil være den taalsomme Statskirke eller Folkekirke, hvad man nu vil kalde den, som giver Plads for frie Rørelser indenfor Folkekirken. Man faar jo et Indtryk af, hvad vi vilde have i, hvis vi nu løste Baandet mellem Stat og Kirke og sagde, som den højtærede Kirke-minister en Gang har sagt: Nu kan I, den evangelisk-lutherske Kirke, tage Kirke-godset og raade over det med den Forfatning, som vi nu giver jer. Man faar det stærkeste Indtryk af, hvad vi vilde have i, hvis noget saadant skete, gennem det For-slag, som det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen ogsaa er Medforfatter til, om Overgang til det, man kalder den frie Folkekirke. Man behøver her blot at læse § 20 for at faa et afskrækkende Indtryk af, hvad det vilde ende med. Det hedder i § 20, første Stykke, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse: Dersom mindst $\frac{2}{3}$ af de folkekirkelige Sognemenigheder 3 Maaneder inden det i § 1 nævnte Tidspunkt ved Flertalsbeslutning har vedtaget at slutte sig til et og samme evangelisk-luthersk Trossamfund, og dette opfylder de i § 3 nævnte Krav, skal Medlemmerne af den hidtilværende Folkekirke kunne betragtes som Medlemmer af dette Samfund, medmindre de udmelder sig, og Samfundet skal have Eneret til at antage Navnet: „Den danske evangelisk-lutherske Kirke“. Det bliver en hyggelig Frikirke, man her havner i. Man lader Medlemmerne af den nuværende Folkekirke sove sig ind i den. De fleste af de 98 pCt. af det danske Folk, der er Medlemmer af Folkekirken, har aldrig haft noget udestaaende med denne og vil ikke udmelde sig af den, de vil en skønne Morgen vaagne op som Medlemmer af denne Frikirke. Man kan godt forstaa, at der er dem, der spørger: hvad skal det ende med, naar vi faar alle de døde Masser med os ind i denne Frikirke? Saa svarer en af Førerne indenfor det kirkelige Landsforbund: Man skal ikke være saa bekymret derfor, for naar Kirken først bliver sig selv og ordner sine egne Forhold, skal den nok sørge for, at de døde Masser ikke faar nogen afgørende Indflydelse. Det vil blive en rar Indretning, man da vil faa under Navn af den frie Folkekirke, en Indretning, som vil sætte Bom for alt aandeligt Liv. En saadan Indretning vil jeg ikke

være med til at fremme i vort Folk. Jeg vil kæmpe til det yderste for en Statskirke, en Folkekirke, der virkelig giver Plads for det aandelige Livs Udvikling, men kommer den Dag, da det er haabløst, da Forfatningsbestræbelserne har vundet afgørende Sejr, saa man maa opgive Haabet om, at der kan blive Plads indenfor vor Folkekirke til de frie Rørelser, der er Betingelsen for, at Livet kan gro, saa maa man gaa sin Vej, men saa vil jeg beklage det, om der staa tilbage noget, som vil blive en Forstening, som vil komme til at virke som en Hindring for det aandelige Liv i vort Folk.

Maa jeg slutte med en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Moltesen. Jeg tør vel sige, at det ikke var nogen begejstret Tale, han i Gaar holdt for de Forslag, han ved Skæbnens Ugunst er blevet Ord-fører for. Jeg maa tilstaa, at jeg beklagede det ærede Medlem, at han skulde gøre det, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg kaldte Hovertjeneste, i denne Forbindelse. Jeg maa tilstaa, at jeg undertiden gennem det ærede Medlems Udtalelser ligesom hørte en Undskyldning. Det var, som om der en Gang imellem klang en undskyldende Tone over, at han, med de Anskuelser, han dog ved forskellige Lejligheder har givet Udtryk for, nu skulde staa som Ord-fører for Forslag, der i deres inderste Princip var i saa afgjort Modstrid med hans Anskuelser. Han sagde i denne Forbindelse, og derigennem hørte jeg netop ligesom en Undskyldning klinge: Kirkepolitiske Interesser har ikke de, der ønsker, at Kristendommen skal være Surdejgen i vort Folk. Jeg hørte godt, at det ærede Medlem efterhaanden søgte at glatte lidt ud paa det, idet han vel nok følte, at denne Udtalelse kunde han ikke helt staa ved, men jeg maa sige til det ærede Medlem: Hvad mener da det ærede Medlem om Grundtvig? Grundtvigs kirkepolitiske Interesser var stærkt fremtrædende. Det var i dybeste Forstand netop en Del af Grundtvigs hele Indsats i dansk Folke- og Kirkeliv, at han hævdede den inderlige Forbindelse mellem Aands-livet og fuld kirkelig Frihed, og jeg er dog klar over, at det ærede Medlem ikke vil frakende Grundtvig, at han ønskede, Kristendommen skulde være Surdejgen i vort Folk. Og jeg vil bede det ærede Medlem tænke paa en Mand som Frimenigheds-præst Morten Larsen, som har de stærkeste kirkepolitiske Interesser. Det ærede Medlem tør dog vist heller ikke sige, at han ikke ønsker, at Kristendommen skulde være Surdejgen i vort Folk. Ja, jeg tør dristigt sige, at det er netop dem, der ønsker, at